

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 2

Tema: Språk och makt: språkets roll i samhället

Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas förståelse för språkets roll i samhället, hur språk kan användas för att påverka och vilka konsekvenser detta kan få. Provet syftar också till att uppmuntra kritisk analys av språkliga strategier och deras effekter på individ och samhälle.

Centralt innehåll

Språkets betydelse i olika sammanhang och för olika syften.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för språkets funktioner i olika sammanhang.

(Gy11, Kursplan Svenska 2)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vad innebär begreppet "språklig makt"?
 - a) Att ha mycket att säga
 - b) Att påverka andra genom språk
 - c) Att kunna flera språk
2. Vilket av följande är ett exempel på språkets funktion i samhället?
 - a) Att underhålla
 - b) Att informera
 - c) Att kommunicera känslor
3. Vad syftar "språkpolitik" på?
 - a) Regler för språkbruk i offentliga sammanhang
 - b) Utvecklingen av nya språk
 - c) Språkets evolution
4. Vilken av följande grupper påverkas mest av språklig diskriminering?
 - a) Högutbildade
 - b) Minoriteter
 - c) Barn
5. Vad är en sociolekt?
 - a) Ett språk som används av en specifik yrkesgrupp
 - b) Ett språk som används av en specifik åldersgrupp

- c) Ett språk som används av en specifik social grupp
- 6. Vilket av följande uttryck är en metafor?
 - a) "Han är en björn när han sover"
 - b) "Solen skiner"
 - c) "Katten är på bordet"
- 7. Vad innebär "kodswitching"?
 - a) Att byta språk mitt i en mening
 - b) Att använda slang
 - c) Att tala tyst
- 8. Vilken term beskriver överenskommelsen om att ett visst språk ska användas i ett visst sammanhang?
 - a) Språkstandard
 - b) Språkregister
 - c) Språkstruktur
- 9. Vad kännetecknar ett formellt språk?
 - a) Användning av slang
 - b) Korrekt grammatik och ordförråd
 - c) Personliga pronomen
- 10. Vilka faktorer påverkar språkanvändning i olika kulturer?
 - a) Ålder och utbildning
 - b) Ekonomi och politik
 - c) Både a och b
- 11. Vad innebär "språkets funktion som identitetsmarkör"?
 - a) Att ange nationalitet
 - b) Att visa social status
 - c) Att uttrycka kulturell tillhörighet
- 12. Vilken typ av språk anpassar individer för olika sociala sammanhang kallas?
 - a) Dialekt
 - b) Idiolekt
 - c) Sociolekt
- 13. Vad är ett exempel på en språkvariant?
 - a) Svensk dialekt
 - b) Engelska
 - c) Franska
- 14. Vilka konsekvenser kan språklig makt ha för individer?
 - a) Förbättrade karriärmöjligheter
 - b) Exkludering från sociala grupper
 - c) Både a och b
- 15. Hur kan media påverka språkbruk?
 - a) Genom att skapa nya trender
 - b) Genom att standardisera språk
 - c) Både a och b

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: "Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt."

Ord/Begrepp	1	2	3
Språkpolitik	Regler för språkanvändning	Utveckling av nya språk	Språkets evolution
Sociolekt	Språkbruk i formella sammanhang	Språk anpassat efter social grupp	Språkbruk i informella sammanhang
Kodswitching	Byta språk mitt i en mening	Användning av slang	Att prata tyst
Metafor	Direkt jämförelse	Språklig bild	Överdrift
Identitetsmarkör	Språkets användning för att visa social status	Språkets användning för att uttrycka kulturell tillhörighet	Språkets användning för att definiera nationalitet
Dialekt	Språkvariant inom en region	Standardiserat språk	Språk utan variationer
Språkregister	Språkets funktion i olika sammanhang	Språkets grammatik	Språkets ordförråd
Språklig makt	Att kunna påverka med språk	Att uttrycka sig värtaligt	Att använda slang
Media och språk	Utveckling av nya språk	Standardisering av språk	Media påverkar inte språk
Formellt språk	Språk med slang	Korrekt grammatik	Ska inte användas

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: "Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan."

1. Diskutera hur språklig makt kan påverka individens möjligheter i samhället. Ge exempel.
2. Reflektera över språkets roll i sociala medier och hur det kan forma identiteter. Vilka effekter ser du?
3. Analysera hur olika språkbruk kan leda till språklig diskriminering. Vad kan göras för att motverka detta?
4. Utred vilket ansvar media har i att forma det offentliga språkbruket och dess påverkan på allmänheten.

Bedömning

Totalt antal poäng: 55

Betyg Procent Poäng

E 30% (17)

D 50% (28)

C 70% (39)

B 85% (47)

A 90% (50)

Tags: [Gymnasiet](#), [Prov](#)